# فرم برنامه درسي (Course Plan)

دانشکده بهداشت

| | |
|---|---|
| نام درس: **روش تحقیق در علوم پزشکی** | تعداد واحد: ۲ نظری |
| مقطع و رشته : کارشناسی هوشبری | مدت زمان ارائه درس: ۳۴ ساعت نظری |
| پیش نیاز: - | |
| مسئول برنامه: دکتر مهدی رنجبران | |

عناوین کلي این درس شامل موارد زیر مي باشد:

۱) کلیات، تعاریف
۲) انتخاب موضوع پژوهش
۳) جستجو در پایگاه های اطلاعاتی داخلی و بین المللی
۴) انواع مطالعات اپیدمیولوژیک (مقطعی، گزارش مورد و مجموعه موارد، اکولوژیک، مورد شاهدی)
۵) انواع مطالعات اپیدمیولوژیک (کوهورت، کارآزمایی بالینی)
۶) اهداف، سوالات، فرضیات
۷) بیان مسئله
۸) بررسی متون
۹) رفرنس نویسی
۱۰) جامعه آماری ، روش های نمونه گیری، روش های تصادفی سازی
۱۱) روش های تعیین حجم نمونه
۱۲) روش های جمع آوری داده ها
۱۳) روایی و پایایی ابزار
۱۴) جدول متغیرها، تجزیه و تحلیل آماری
۱۵) ملاحظات اخلاقی، زمان بندی و جدول هزینه ها
۱۶) کلیات مقاله نویسی و گزارش نویسی
۱۷) جمع بندی و پرسش و پاسخ

هدف کلي
آشنایی با کلیات تحقیق، تعریف پروپوزال، اهمیت و ضرورت نگارش پروپوزال، اجزای یک پروپوزال

❖ اهداف اختصاصي
دانشجو باید بتواند:
- تحقیق و متدلوژی تحقیق را به درستی تعریف کند
- مشخصات تحقیق را توضیح دهد
- پروپوزال را تعریف کند
- هدف و ضرورت نگارش پروپوزال را تشریح کند
- اجزای یک پروپوزال را نام ببرد
- تفاوت پروپوزال و مقاله را فهرست کند

❖ هدف کلي
آشنایی با انتخاب موضوع تحقیق

❖ اهداف اختصاصي
دانشجو باید بتواند:
- مهمترین شرایط برای انتخاب موضوع را نام ببرد
- از هرکدام از شرایط مختلف انتخاب موضوع مثالی بزند
- روش گروه اسمی برای انتخاب موضوع را اجرا کند
- مشخصات عنوان مناسب را فهرست کند

❖ هدف کلي
آشنایی با پایگاه های اطلاعاتی داخلی و بین المللی جهت انتخاب موضوع پروپوزال

❖ اهداف اختصاصي
دانشجو باید بتواند:
- پایگاه های اطلاعاتی داخلی و بین المللی مهم را نام ببرد
- تفاوت ها و شباهت های پایگاه های مهم اطلاعاتی داخلی و بین المللی را تشریح کند
- مهارت جستجو در پایگاه های مهم اطلاعاتی داخلی و خا بین المللی رجی را کسب کند

❖ هدف کلي
آشنایی با انواع مطالعات

❖ اهداف اختصاصي
دانشجو باید بتواند:
- انواع مطالعات توصیفی را نام برده و خصوصیات هریک را به تفصیل شرح دهد.
- ویژگی های انواع مطالعات توصیفی را مقایسه کند.
- انواع مطالعات تحلیلی (مطالعات تجربی و مطالعات مشاهده ای ) را نام برده و خصوصیات هریک را به تفصیل شرح دهد.
- خصوصیات متمایز کننده انواع مطالعات با یکدیگر را بیان کند
- ویژگی های انواع مطالعات تحلیلی را مقایسه کند.
- مثال هایی از مطالعات قبلی انجام شده (مقالات چاپ شده) را با در نظر گرفتن ویژگی های انواع مطالعات با سایر همکلاسی ها و مدرس بحث و بررسی نماید

- مطالعه متناسب با موضوع پروپوزال را انتخاب کند

❖ هدف کلي

آشنایی با اهداف، سوالات، فرضیات

❖ اهداف اختصاصي

دانشجو باید بتواند:

- ضرورت نگارش اهداف پروپوزال را نام ببرد
- تفاوت هدف کلی و اختصاصی و کاربردی را فهرست کند.
- فرضیه را تعریف کند
- تفاوت فرضیات و سوالات را تشریح کند
- مهارت نگارش اهداف پروپوزال خود را کسب کند
- اهداف پروپوزال خود را فهرست کند
- مهارت نگارش فرضیات و سوالات پروپوزال خود را کسب کند
- فرضیات و سوالات پروپوزال خود را فهرست کند
-

❖ هدف کلي

آشنایی با بیان مسئله

❖ اهداف اختصاصي

دانشجو باید بتواند:

- مفهوم بیان مسئله در پروپزوال را توضیح دهد
- هدف و ضرورت نگارش بیان مسئله را تشریح کند
- مطالب ارائه شده در اجزای محتلف بیان مسئله را مقایسه کند.
- بیان مسئله پروپوزال خود را نگارش کند

❖ هدف کلي

آشنایی با بررسی متون

❖ اهداف اختصاصي

دانشجو باید بتواند:

- مفهوم بررسی متون در پروپزوال را توضیح دهد
- هدف و ضرورت نگارش بررسی متون را تشریح کند
- مهارت نگارش بررسی متون را کسب کند
- بخش بررسی متون پروپوزال خود را نگارش کند

❖ هدف کلي

آشنایی رفرنس نویسی

❖ اهداف اختصاصي

دانشجو باید بتواند:

- مفهوم رفرنس نویسی را شرح دهد
- انواع سبک های رفرنس نویسی را مقایسه کند
- مهارت سبک رفرنس نویسی دستی به روش ونکوور را کسب کند

- مهارت کار با نرم افزار اندنوت برای رفرنس نویسی را کسب کند
- رفرنس های پروپوزال خود را با استفاده از نرم افزار اندنوت مرتب کند

❖ هدف کلي

آشنایی با جامعه آماری ، روش های نمونه گیری و تصادفی سازی

❖ اهداف اختصاصي

دانشجو باید بتواند:

- جامعه هدف، جامعه آماری و نمونه را مقایسه کند
- از جامعه آماری و جامعه هدف و نمونه مثالی ذکر کند
- انواع روش های نمونه گیری را فهرست نماید
- انواع روش های نمونه گیری را با ذکر مثال مقایسه کند

❖ هدف کلي

آشنایی با روش های تعیین حجم نمونه

❖ اهداف اختصاصي

دانشجو باید بتواند:

- رایج ترین فرمول های تعیین حجم نمونه را مقایسه کند
- آماره های مورد نیاز برای هر فرمول حجم نمونه را بشناسد
- حجم نمونه مورد نیاز در پروپوزال خود را برآورد کند

❖ هدف کلي

آشنایی با روش های جمع آوری داده ها

❖ اهداف اختصاصي

دانشجو باید بتواند:

- مهترین روش های جمع آوری داده ها را نام ببرد
- مزایا و معایب روش های مختلف جمع آوری داده ها را فهرست کند
- روش مناسب جمع آوری داده های پروپوزال خود را ذکر کند

❖ هدف کلي

آشنایی با روش های روایی و پایایی ابزارهای اندازه گیری

❖ اهداف اختصاصي

دانشجو باید بتواند:

- مفهوم روایی و پایایی را بیان کند
- مراحل بررسی روایی و پایایی ابزار را فهرست کند
- مهمترین روش های روایی و پایایی ابزار را مقایسه کند
- روایی و پایایی ابزار مورد استفاده در پروپوزال خود را نگارش کند

❖ هدف کلي

آشنایی با جدول متغیرها و تجزیه و تحلیل آماری

❖ اهداف اختصاصي

دانشجو باید بتواند:

- انواع متغیرها را بر اساس نقش متغیر با ذکر مثال مقایسه کند
- انواع متغیرها را بر اساس ماهیت آن با ذکر مثال مقایسه کند

- جدول متغیرهای پروپوزال خود را تکمیل کند
- روش های آماری مناسب پروپوزال خود را نگارش کند

❖ هدف کلي

آشنایی با ملاحظات اخلاقی، جدول هزینه ها و جدول گانت

❖ اهداف اختصاصي

دانشجو باید بتواند:

- اصول اخلاقی بنیادی در پژوهش و کاربرد آن ها را فهرست کند
- بخش ملاحظات اخلاقی پروپوزال خود را تکمیل کند
- بخش جدول هزینه های پروپوزال خود را تکمیل کند
- جدول گانت پروپوزال خود را تکمیل کند

❖ هدف کلي

آشنایی با روش مقاله نویسی و گزارش نویسی

❖ اهداف اختصاصي

دانشجو باید بتواند:

- شرایط نویسندگی را فهرست کند
- انواع مقالات را را تفکیک کند
- ساختار یک مقاله پژوهشی اصیل را نام ببرد
- مهارت نحوه نگارش بخش های مختلف مقاله را کسب کند

روش آموزش

سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، نمایش فیلم و اسلاید، انجام پروژه هاي فردي و گروهی، کار با پایگاه های اطلاعاتی داخلی و خارجی

شرایط اجراء

❖ امکانات آموزشي بخش

- وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ،اینترنت، ویدوئو پروژکتور

❖ آموزش دهنده

- دکتر مهدی رنجبران

منابع اصلي درسي

- تحقیق در سیستم های بهداشتی، گروه مولفین: سازمان جهانی بهداشت، گروه مترجمین: معاونت پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

- روش شناسی پژوهش های کاربردی در علوم پزشکی، ملک افضلی حسین، مجدزاده سید رضا، فتوحی اکبر. اداره انتشارات و چاپ دانشگاه علوم پزشکی تهران.
- گوردیس، لئون. اپیدمیولوژي. ترجمه: کوروش هولاکوئي، حسین صباغیان. چاپ اول، ویرایش پنجم، تهران : انتشارات گپ .
- مقالات منشر شده در مجلات داخلی و بین المللی

ارزشیابي

❖ نحوه ارزشیابي
- آزمون کتبي پایان ترم سوالات چهارجوابي، تشریحي
- ارایه پروژه هاي تعیین شده جهت دانشجو
- مشارکت فعال درجلسات آموزشي

❖ نحوه محاسبه نمره کل
- ۸ نمره انجام پروژه هاي کلاسی
- ۲ نمره مشارکت فعال در کلاس
- ۱۰ نمره آزمون پایان ترم

جدول زمانبندي

| جلسه | سرفصل مطالب | ساعت ارائه | مدرس | منابع درسي | امکانات مورد نیاز | روش ارزشیابي |
|---|---|---|---|---|---|---|
| ۱ | کلیات و تعاریف | | دکتر رنجبران | | وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ، ویدوئو پروژکتور | سوال و جواب، آزمون کتبی، کار عملی تدوین پروپوزال |
| ۲ | انتخاب موضوع | | دکتر رنجبران | | **وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ، ویدوئو پروژکتور** | سوال و جواب، آزمون کتبی، کار عملی تدوین پروپوزال |
| ۳ | جستجو در پایگاه اطلاعات داخلی و بین المللی | | دکتر رنجبران | | **وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ، ویدوئو پروژکتور** اینترنت | سوال و جواب، آزمون کتبی، کار عملی تدوین پروپوزال |
| ۴ | مروری کلی بر انواع مطالعات در اپیدمیولوژی (گزارش مورد، سری موارد، اکولوژیک، مقطعی، مورد | | دکتر رنجبران | | **وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ، ویدوئو پروژکتور** | سوال و جواب، آزمون کتبی، کار |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | شاهدی) | | | | | عملی تدوین پروپوزال |
| ۵ | مروری کلی بر انواع مطالعات در اپیدمیولوژی (کوهورت، کارآزمایی بالینی) | | دکتر رنجبران | | **وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ، ویدوئو پروژکتور** | سوال و جواب، آزمون کتبی، کار عملی تدوین پروپوزال |
| ۶ | اهداف، سوالات، فرضیات | | دکتر رنجبران | | **وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ، ویدوئو پروژکتور** | سوال و جواب، آزمون کتبی، کار عملی تدوین پروپوزال |
| ۷ | بیان مسئله | | دکتر رنجبران | | **وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ، ویدوئو پروژکتور** | سوال و جواب، آزمون کتبی، کار عملی تدوین پروپوزال |
| ۸ | بررسی متون | | دکتر رنجبران | | **وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ، ویدوئو پروژکتور** | سوال و جواب، آزمون کتبی، کار عملی تدوین پروپوزال |
| ۹ | رفرنس نویسی | | دکتر رنجبران | | **وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ، ویدوئو پروژکتور** اینترنت | سوال و جواب، آزمون کتبی، کار عملی تدوین پروپوزال |
| ۱۰ | جامعه آماری ، روش هـای نمونـه گیری | | دکتر رنجبران | | **وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ، ویدوئو پروژکتور** | سوال و جواب، آزمون کتبی، کار عملی تدوین پروپوزال |
| ۱۱ | روش های تعین حجم نمونه | | دکتر رنجبران | | **وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ، ویدوئو پروژکتور** | سوال و جواب، آزمون کتبی، کار عملی تدوین پروپوزال |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| ۱۲ | روش های جمع آوری داده ها و کلیات روایی و پایایی | | دکتر رنجبران | | **وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ، ویدوئو پروژکتور** | سوال و جواب، آزمون کتبی، کار عملی تدوین پروپوزال |
| ۱۳ | روایی و پایایی ابزار | | دکتر رنجبران | | **وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ، ویدوئو پروژکتور** | سوال و جواب، آزمون کتبی، کار عملی تدوین پروپوزال |
| ۱۴ | جدول متغیرها، تجزیه و تحلیل آماری | | دکتر رنجبران | | **وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ، ویدوئو پروژکتور** | سوال و جواب، آزمون کتبی، کار عملی تدوین پروپوزال |
| ۱۵ | ملاحظات اخلاقی، زمان بندی و جدول هزینه ها | | دکتر رنجبران | | **وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ، ویدوئو پروژکتور** | سوال و جواب، آزمون کتبی، کار عملی تدوین پروپوزال |
| ۱۶ | کلیات مقاله نویسی و گزارش نویسی | | دکتر رنجبران | | **وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ، ویدوئو پروژکتور** | سوال و جواب، آزمون کتبی، کار عملی تدوین پروپوزال |
| ۱۷ | جمع بندی و پرسش و پاسخ | | دکتر رنجبران | | **وایت برد، ماژیک، کامپیوتر ، ویدوئو پروژکتور** | سوال و جواب، آزمون کتبی، کار عملی تدوین پروپوزال |